

ДОГОСПОЖА СОНЯ НАЙДЕНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ
„МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ“
КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
11-06-162	02-02-2016

ДОКЛАД

от

БОГДАНА НИКОЛОВА ЖЕЛЯВСКА,
Национално лице за контакт към ЕСМГТД

Относно: Годишна среща на ЕСМГТД, проведена в гр.
Брюксел, Белгия на 21 и 22.01.2016 г.,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НАЙДЕНОВА,

В качеството ми на национално лице за контакт към Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, заедно със съдия РЕНАТА ХАЛЪОВА, съдия от ОС Враца и член на Националната съдебна мрежа, взех участие в редовната годишна среща, която се проведе в Брюксел на 21 и 22 януари 2016г. и за която представям на Вашето внимание настоящия доклад.

Срещата протече при следния дневен ред:

21 ЯНУАРИ 2016 г.

1. Откриване на сесията
2. Представяне на Доклад на ЕК относно практическото приложение на Регламент 1896/2006 на ЕП и на СЪВЕТА
3. Резултати от публичното обсъждане на Директивата за медиацията
4. Представяне на предложена Директива относно интернет продажбите, одобрена от ЕК през м. Декември 2015
5. Предстоящият Регламент за публичните документи

По т. 1. Представителят на ЕК запозна националните лица за контакт с дейността по няколко направления:

- новостите в областта на гражданското право,
- работата на Мрежата,
- трудностите при процесите с международен елемент,
- сътрудничество и взаимодействие с други мрежи.

Както е известно, през пролетта е направено предложение за промяна на Регламент Брюксел 2а, като се работи Регламентът да се прилага и по отношение случаите на фактическо съжителство.

Работи се също така за създаването на документ, който да третира признаването и изпълнението на решенията в глобален план - както за гражданите, така и за търговците - били те физически или юридически лица.

Скоро се очаква присъединяването на нови държави към Конвенцията от 1980 за отвлечането на деца.

По т.2. Задачата на ревизията на Регламент 1896 е улесняване на неговото приложение и намаляване на разходите за страната.

- При изследването е установено ограниченото му приложение. Единствените страни, в които са констатирани много такива дела са Австрия и Германия. В Германия, например, случаите са около 4 000.

В другите страни този инструмент не е познат или е познат много слабо, едва 6 процента от гражданите на ЕС са запознати с него.

- работи се върху възможността молбите да се представят по електронен път.

- Регламентът се прилага вече 6 години и половина.

- Съгласно неговото предстоящо изменение 5000 € ще е сумата, която може да бъде търсена. Ще има и възможност да бъде насрочване открито заседание по тези дела в определени случаи, което, според ЕК, ще гарантира правата на страните. Ще могат да се използват различните средства за комуникация, включително да се извършва видеоконферентна връзка. Ще намира и приложение събирането на доказателства по реда на Регламент 1206.

- Отново и тук бе поставен въпросът за връчванията и призоваванията и сигурността на удостоверявания на по тях.

- новите промени трябва да се приемат до 2017 г., като ще се събират мнения на национално ниво.

- ще се издадат и две Практически ръководства - за практикуващи правници и за граждани.

По т. 3. Представителят на ЕК запозна участниците с работата по изследване на приложението на Директивата за медиацията. Извършено е публично обсъждане и проучване сред множество медиатори.

- Констатирано е недостатъчното използване на този инструмент и се налага въпросът - трябва ли да има медиация със задължителен характер. Мненията са разделени 2/3 от запитаните споделят това мнение, а, според академичната общност това е невъзможно.

- констатирана е необходимостта да се повиши културата на обществото по отношение прилагането на медиация, да се повиши и образованието в тази насока.
- Направен е извод, че е трудно да бъдат получени коректни статистически данни именно с оглед характера на медиацията и нейната доброволност. В този насока работи INCITRAL.
- отново бе подчертана необходимостта държавите - членки да гарантират

По т. 4. Предстои приемането на нов инструмент - Директивата за продажбите он-лайн. Въпросът е изключително важен и актуален към настоящия момент, защото техният брой непрекъснато расте. Необходимо е да се намери балансът между защитата на потребителите и интересите на търговците. Целта е да се определи единен дигитален пазар, по този начин се елиминират границите, извършва се хармонизация на договорите с потребителите на РАЗЛИЧНИТЕ нива. Понастоящем нормите, касаещи дигиталните продажби са в Регламент РИМ 1, а в много малко от държавите - членки съществува регулация на тази материя.

От друга страна, констатирано е, също така, че потребителите нямат доверие на международни или частни компании, а по-често сключват договори с национални такива.

Решения, които са предложени в бъдещата Директива:

1/ да се посочат конкретно правата на потребителите. Понастоящем те не са запознати с тях. Според предлаганото доказателствената тежест ще се носи от доставчика.

2/ да се намери баланс между правата на потребителите и тези на търговците.

Необходима е хармонизация на договорите, ще се създаде времева граница - гаранционен период 2години.

В момента Директивата е на фаза одобрение от Националните парламенти.

По т. 5. По отношение приемането на Регламента за публичните документи през 2013 г. държавите - членки са постигнали съгласие да работят в тази насока и скоро се очаква приемането му. Предвижда се той да бъде кратък и не много комплициран, но, въпреки това поражда значителни притеснения, включително и в политически аспект. Основният проблем е автентичността на документите.

Понастоящем в държавите - членки има много и различни уредби и в европейски план е налице объркване, което, от своя страна е пречка на свободното придвижване на хора и средства, заложено в чл. 21 от Договора. Идеята е опростяване и премахване на прекалено бюрократичните моменти.

Регламентът ще бъде подобен на Хагската конвенция. Той ще бъде за приложение само от държавите - членки и няма да се прилага от трети страни, а в отношенията с тях ще е необходим апостил.

От изключителна важност е да се подчертае и да се разбере, че Регламентът ще третира само автентичността на документите, не и

съответните ефекти, които те пораждат, както и че той не хармонизира правото на отделните държави - членки.

- Регламентът ще даде дефиниция на видовете документи. Тази дефиниция е подобна на дадената в Хагската конвенция, но тук се елиминира апостолът: - за гражданско състояние, за осъждания, осиновяване, родителски права, националност, статут на юридическите лица, брак и други.

Ще се премахне изискването за апостил и ще се представя сертифицирано копие, като ще се създаде нарочен мултилингвистичен формуляр..

- освен дефинираните в Хагската конвенция документи Регламентът ще третира и документите с дипломатически характер.

- ще бъде създаден своего рода Архив за тези документи, в дигитален вид, който ще е разположен в e-justice Портала.

- важно за приложението му са кратките срокове за издаване на сертифицирани копия - между пет и десет дни, както и ниските разходи, които гражданите ще правят.

22 ЯНУАРИ 2016 ГОДИНА

1. Важни решения по гражданско право на Съда в Люксембург
2. Организация и функциониране на националните съдебни мрежи по граждански и търговски дела - Доклад на националното лице за контакт на Франция
3. Европейски ден на правосъдието - Доклад на националното лице за контакт на Германия
4. Доклад за работата на работната група относно публичността на ЕСМГТД и електронния Портал
5. Доклад за работата на работната група относно функционирането и проблемите по приложение на Регламент 4/2009 г. за издръжките
6. Доклад за работата на работната група по приложение на Регламента за наследяването
7. Европейски съдилища - База данни
8. Проектът w-CODEX
9. Сътрудничество на ЕСМГТД с другите мрежи - тази по наказателни дела, Европейската мрежа на президентите на върховните съдилища, ИБЕРРЕД, Мрежата на потребителите
10. Заключителни бележки

По т. 1. ЕК ни предостави информация за някои важни решения на Съда в Люксембург, касаещи преюдициално то запитване.

Налага се мнението, че такива запитвания трябва да се правят от Върховните съдилища, защото съдиите в тях са най-добре запознати както с националното, така и с европейското законодателство.

По тези дела ЕК винаги предлага писмени становища, във всички случаи предварителни, не действа от свое име, действа в ГЕНЕРАЛЕН интерес, предполага се, че нейните становища са обективни. Те помагат включително и при изясняване на недобре формулираните запитвания.

Подчертано бе, че броят на преюдициално те запитвания значително се е увеличил, включително има такива вече и по Рим 3.

Представителят на ЕК предостави на вниманието на участниците три решения

- Цитирана бе практика относно това кои органи са компетентни за изпълнение на съдебно решение по Регламент 2201 - Брюксел 2а - дали тези на държавата, в която решението е постановено или тези по местоизпълнение и Съдът е постановил, че е необходимо да има влязло в сила решение в една държава, което, съгласно Регламента, подлежи на изпълнение в друга държава.

- Посочена бе и практика, свързана с отказ да се извърши преюдициално запитване, което е довело до погрешно прилагане на закона от Върховния съд /интелектуална собственост/.

- Поставян е въпросът относно ревизирането от същия съд на решение по Регламент 805, както и за премахването на екзекватурата с Регламент 1212, заменил Регламент 44. Целта в допускане ревизия на решението е гарантиране правата на длъжника, който не е бил съответно уведомен.

Считам, че за нас, като български магистрати би било изключително полезно организирането на обучения относно практиката на Съда.

По т. 2. Френската национална мрежа по граждански и търговски дела е създадена и функционира от 2003 г. Националното лице за контакт към ЕСМГТД е съдия, който за изпълнение на работата е командирован в Министерството на правосъдието на Република Франция. Членовете на националната мрежа са разпредслени по един на всеки по-голям град и покриват на регионален принцип съдилищата от цялата страна. Националната мрежа подпомага работата на националното лице за контакт и работи в тясно сътрудничество както с него, така и с представители на всички юридически професии - адвокати, нотариуси, съдебни изпълнители, медиатори, с представителите на академичната общност.

Организирант се редовни срещи периодично, както и годишна такава с голямо представителство и с участието на национални лица за контакт от други държави - членки с цел обмяна на практики относно тълкуването и практическото приложение на европейските документи и се обсъждат възникнали проблеми.

Френската национална мрежа организира срещи и с представители на другите мрежи.

Франция от години има традиции в тази област и считам, че би било добре да почерпим от техния опит за развитие на нашата Мрежа.

По т. 3. Представителят на Германия запозна участниците със събитието, което се организира всеки октомври в Германия от 2003 г. насам. Провеждат се събития на федерално и национално ниво. Осъществява се ефективно сътрудничество и взаимодействие както с представителите на всички правни професии, така и с другите съществуващи мрежи, а заедно. Това и международно сътрудничество.

По т. 4. Представителят на ЕК запозна участниците с предприетите инициативи и текущата работа за разширяване публичността на Мрежата.

Както вече съм Ви информирала, тази работна група стартира през месец февруари 2015 г. И работата и е свързана с подобряване възможностите за информираност на гражданите на ЕС за съществуването и функционирането на ЕСМГТД.

В момента изготвените постер и брошури се отпечатват, като ни бе даден срок в най-скоро време да заявим от какво количество от тях имаме нужда, с цел популяризиране и рекламиране на мрежата в България.

На страницата на CIRCA ще бъдат публикувани в най-скоро време имената, електронните адреси и телефоните на националните лица за контакт.

Подготвя се създаването на нарочен формуляр он-лайн за директен контакт на гражданите с националните лица за контакт, при покриване на съответните критерии..

В тази връзка следващата седмица от ЕК ще ни бъде изпратен мейл с организационни въпроси, които ще Ви препратя за съдействие с оглед компетенциите на Международната комисия, свързани с подпомагане дейността на Вътрешната мрежа и на националното лице за контакт към ЕСМГТД.

По т. 5. Бе представена работата на работната група по прилагането на Регламент 4/2009 г. за издръжките. Във връзка с изпратен както на националните лица за контакт, така и на Централните органи въпросник, бе подчертано, че коментарите на държавите -членки следва да бъдат изпратени до 25.02.2016 г. Във връзка с това отново моля за съдействие за съвместна среща с представителите на Министерство на правосъдието, отговарящи за този Регламент, за поставяне на проблемите и търсене на конкретни решения. Работи се по изменение на Анексите и особено относно работата на Централните органи. Следва да бъде прегледана наличната информация в Портала и да бъде даден отговор дали всичката необходима и актуална информация е включена.

В момента се подготвя създаването на Практическо помагало относно Анекс 6 и Анекс 7.

По т. 6. Работната група по приложение на Регламента за наследяването все още е отворена за нови членове, представители на различните държави.

Основно на тази работна група се обсъжда приложението на чл. 3.2 в и чл. 2.5, както и връзката с Лондонската конвенция от 1971 г. за чуждестранно право, подписана от всички държави от ЕС без Ирландия. Предвидено е и създаването на нарочна интернет Платформа, защото въпросът за запознаване и изследване на чуждестранното право е изключително сериозен.

Отново искам и в този Доклад да подчертая, че България е сред много малкото страни, в които липсва нормативна уредба на въпроса кой е компетентният орган за издаване на предвиденото по Регламента Европейско удостоверение за наследяване.

По т. 7. Бе представен он-лайн инструментът THE EUROPEAN COURT DATABASE.

Предназначен е да съхранява осъвременена информация относно всички институции, свързани със Съдебната система - по региони и по йерархична структура - с всички техни данни - адреси, пощенски кодове, електронна страница, имейли и т.н. , като целта е всичката налична информация в Съдебния Атлас, да бъде прехвърлена там. Тази База данни ще си сътрудничи и с предвидения e-CODEX, по създаването на който се работи.

Необходимо е тази информация да бъде изпратена от държавите - членки, за да може да бъде поставена в електронния Портал.

В момента Базата данни е в така наречената БЕТА-версия, но проблемът е сериозен, тъй като, в случай че информацията не бъде изпратена до 29.02.2016 г. от нас на ЕК, на 01.03.2016 г. Тази версия на Базата данни спира да съществува и цялата информация за България ще бъде изтрита.

Моля за съдействие, в рамките на компетенциите Ви, да получа тази актуализирана информация възможно най-скоро, за да организирам изпращането ѝ и не допуснем в електронния Портал да липсва информация относно структурата на съдебната система на България.

По т. 8. Проектът e-CODEX има цел улесняване на гражданите на ЕС в реализация на правата им чрез създаване на електронни формуляри, които ще се подписват с електронен подпис. Вече са се присъединили 22 държави. Предвижда се приключването му през м. Май и включване на тези формуляри в електронния Портал.

По т. 9. Членовете на ЕСМГТД бяха запознати с работата на другите мрежи за международно правно сътрудничество - по наказателни дела, европейската мрежа на председателите на Върховните съдилища, на нотариусите, Иберред.

Това сътрудничество е изключително важно с оглед все по-голямата глобализация на съвременния свят и свободното придвижване в съответствие с принципите, заложени в Договора за ЕС и проблемите от трансграничен и международен характер, които възникват.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НАЙДЕНОВА,

Като приложение към настоящия Доклад Ви представям Дневния ред на срещата на ЕСМГТД и изпратеният ми Въпросник по приложението на Регламент 4/2009 г. /на английски език/.

Моля за Вашето съдействие за получаване на необходимата информация за структурата на българската съдебна система и за осъществяване на среща с представителите на МП в най-скоро време, пред вид кратките срокове, с които разполагаме за изпълнение на задълженията си, свързани с работата на ЕСМГТД.

Предлагам да бъде обсъдена идеята за покана на националното лице за контакт на Франция с цел обмяна на опит и развиване на вътрешната ни мрежа и подобряване на работата в сферата на международно-правното сътрудничество.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Дневен ред на срещата - на английски език

Въпросник по приложението на Регламент 4/2009 г. - на английски език.

София, 01.02.2016 г.

С уважение:
съдия Богдана Желявска,

